

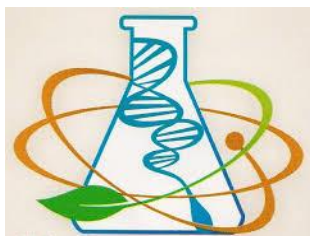
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

MATERIA:

CIENCIAS NATURAIS

CURSO:

6º EP

ANO ACADÉMICO:

2020/21

ÍNDICE

1. CONTEXTO:.....	3
1.1 O CENTRO:.....	3
1.2 ALUMNADO.....	3
2. OBXECTIVOS ADAPTADOS AO CONTEXTO DO CENTRO E DO ALUMNADO:	4
3. TEMPORALIZACIÓN:.....	5
3.1 PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN DA MATERIA DO CURSO 19/20.	5
4. METODOLOXÍA:	9
4.1 METODOLOXÍA PRESENCIAL:	9
4.2 METODOLOXÍA NON PRESENCIAL:	11
5. AVALIACIÓN:.....	12
5.1 AVALIACIÓN INICIAL:.....	12
5.2 AVALIACIÓN CONTINUA:	12
6. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DO ALUMNADO:.....	13
7. SECUENCIACIÓN:.....	17
8. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE:	25
9. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE:	29
9.1 INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO:	29
9.2 INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE:.....	30
9.3 AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA:.....	30
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE:.....	32
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES:.....	33

1. CONTEXTO:

1.1 O CENTRO:

Situación:

O nome actual do centro é o de Colexio de Educación Infantil e Primaria Humberto Juanes. É un centro público do que é titular a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

O colexio ubícase na parroquia de Nigrán no Concello de Nigrán, Rúa Curros Enríquez Nº 2, CP 36350.

Comeza o seu funcionamento no curso 1972/1973 acollendo a alumnos das parroquias de Camos, Panxón, San Pedro da Ramallosa e Priegue. Actualmente as adscritas ao noso centro son Priegue e Nigrán. Ademais ao noso centro acude alumnado de Camos, Panxón, Chandebrito, A Ramallosa, Baiona, Gondomar e Saiáns.

Centro adscrito:

IES Val Miñor, centro de Ensino Secundario adscrito ao CEIP Humberto Juanes.

Ensinanzas que oferta:

O centro oferta as ensinanzas de Educación Infantil e Primaria, e conta con dúas liñas en tódolos niveis.

Características singulares:

O centro ven desenvolvendo desde fai anos un intercambio internacional co colexio Sant Johns de Manchester, no que está implicado todo o alumnado dos niveis de quinto e sexto de Primaria.

1.2 ALUMNADO:

Poboación inmigrante:

No último ano recibimos varias matrículas procedentes de Sudamérica sobre todo de Uruguay, Venezuela e Brasil. No caso de 6º de primaria temos alumnado de Vietnam, Uruguay e un alumno que procede de Madrid e incorporouse neste curso..

Alumnado con NEAE no curso actual:

O ACNEAE do nivel destacan sobre todo problemas de aprendizaxe (8 casos), TDAH (2 casos), ACS (1 caso) e problemas de conducta (1 caso).

O alumnado é atendido, tanto dentro como fóra da aula de referencia, pola especialista de PT.

Outras características:

Cabe destacar a xuntanza de dous mellizos na mesma clase neste curso debido a situación actual do COVID 19.

2. OBXECTIVOS ADAPTADOS AO CONTEXTO DO CENTRO E DO ALUMNADO:

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
i	Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
k	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
l	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
m	Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
n	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. TEMPORALIZACIÓN:

3.1 PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN DA MATERIA DO CURSO 19/20.

Ao ser propia da etapa de Educación Primaria o ensino cíclico e en espiral, no que unhas aprendizaxes se van sustentando noutras, integraremos nos estándares de 6º aqueles de 5º que quedaron sen traballar/acadar, integrándoos dentro dos primeiros.

MATERIA: CIENCIAS DA NATUREZA

O bloque 1. *Iniciación á actividade científica* traballarase de xeito continuado ao longo de todo o curso. Abrangue os seguintes contidos:

B1.1. Iniciación á actividade científica.

B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.

B1.3. Lectura de textos propios da área.

B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.

B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.

B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.

B1.7. Traballo individual e cooperativo.

B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.

B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias.

B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.

B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.

B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.

B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.

B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adicción.

B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.

1ª AVALIACIÓN

UD TEMA PROXECTO	CONTIDOS	Material de referencia	Temporalización	
			Mes	Número de sesións
	BLOQUE *1 e 3		1 ao 3	
AS PLANTAS	<p>B3.1. Seres vivos, seres inertes. Diferenciación. B3.2. Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.</p> <p>B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos.</p> <p>B3.5. As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.</p>	NETEX	Aproximadamente 4-5 semanas para cada unidade traballada (8-10 sesións).	
OS ANIMAIS	<p>B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación.</p>			
UN PLANETA CHEO DE VIDA	<p>B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema.</p> <p>B3.7. Ecosistemas: pradería, poza, lagoa, bosque, litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos.</p> <p>B3.8 Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p> <p>B3.9. Uso de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.</p> <p>B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos.</p> <p>B3.11. Uso da lupa para a observación científica.</p>			

2ª AVALIACIÓN

UD TEMA PROXECTO	CONTIDOS	Material de referencia	Temporalización	
			Mes	Número de sesións
	BLOQUE *1 e 2		9 ao 12	
NUTRÍMONOS	<p>B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento.</p> <p>B2.2. Anatomía e fisioloxía.</p> <p>B2.3. Células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas.</p> <p>B2.4. Diferentes tipos de células. Os virus e as bacterias.</p> <p>B2.5. As funcións vitais no ser humano.</p> <p>B2.6. Función de relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso e aparello locomotor).</p> <p>B2.7. Función de nutrición (aparellos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor).</p>	NETEX	Aproximadamente 4-5 semanas para cada unidade traballada (8-10 sesións).	
A NOSA SAÚDE	<p>B2.8. Función de reprodución (aparello reprodutor).</p> <p>B2.9. Saúde e enfermidade.</p> <p>B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano.</p> <p>B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades.</p> <p>B2.12. Trastornos alimenticios.</p> <p>B2.13. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.</p> <p>B2.14. Tipos de dietas.</p> <p>B2.15. Análise de etiquetas de produtos.</p> <p>B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida.</p> <p>B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios.</p>			

3ª AVALIACIÓN

UD TEMA PROXECTO	CONTIDOS (B1.1)	CONTIDO	Material de referencia	Temporalización	
				Mes	Número de sesións
		BLOQUE * 1, 4 e 5			4 ao 6
MATERIA E ENERXÍA	<p>B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía.</p> <p>B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás.</p> <p>B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables.</p> <p>B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.</p> <p>B4.6. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para a sociedade.</p> <p>B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade.</p> <p>B.4.8. Predición de cambios no movemento ou na forma dos corpos por efecto das forzas.</p> <p>B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).</p> <p>B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.</p> <p>B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación</p>		NETEX	Aproximadamente 4-5 semanas para cada unidade traballada (8-10 sesións).	

ELECTRICIDADE E MÁQUINAS	<p>B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas. B4.13. Normas de prevención de riscos</p> <p>B5.1. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa utilidade.</p> <p>B5.2. Análise de operadores e emprego na construción dun aparello.</p> <p>B5.3. Construción de estruturas sinxelas que cumpran unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas.</p> <p>B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas.</p> <p>B5.5. Elementos dos circuitos eléctricos.</p> <p>B5.6. Efectos da electricidade.</p> <p>B5.7. Condutores e illantes.</p> <p>B5.8. A relación entre electricidade e magnetismo.</p> <p>B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade.</p> <p>B5.10. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. B5.11. Importantes descubrimentos e inventos.</p>	NETEX	<p>Aproximadamente 4-5 semanas para cada unidade traballada (8-10 sesións).</p>
---------------------------------	--	--------------	---

4. METODOLOXÍA:

4.1 METODOLOXÍA PRESENCIAL:

- **Aspectos xerais:**

Este curso 2020/2021 continúaase no nivel de sexto co **proxecto E-DIXGAL**. Aínda que o noso alumnado xa traballou con este proxecto o curso anterior, e non é un aspecto completamente novidoso, a adquisición de destrezas neste ámbito quedou incompleta co confinamento do curso pasado, polo que ao comezo de ste curso destínase certo tempo a explicar ou lembrar determinados aspectos que poden ser útiles tanto nun ensino presencial como a distancia: entrega de tarefas, conversión de arquivos, manexo de LibreOffice, etc.

As titoras, partindo dos recursos que ofrece a plataforma para cada unha das materias (editoriais NETEX, NETEX SMARTCLASSROOM, EDEBÉ, DIXIT e AULA PLANETA), escolleremos en cada unidade aqueles contidos que máis se axusten para acadar os estándares en cada área, así coma outros recursos dispoñibles no repertorio Abalar ou na rede, ou recursos de creación propia. De todos modos, partimos dunha primeira selección (véxase o apartado contidos deste documento), pero incorporamos en cada unidade información e actividades de diversas fontes.

- **Estratexias metodolóxicas**

Cada alumno levará todos os días o equipo para realizar tarefas extraescolares e estudar na súa casa e traerá todos os días o equipo cargado para poder seguir as clases no centro. As familias responsabilizaranse do correcto uso dos equipos e a súa custodia tal como queda recollido no marco deste proxecto.

Porén, sen esquecer que o noso alumnado está aínda na etapa da Educación primaria e ten que desenvolver destrezas básicas para as aprendizaxes presentes e futuras, e tomando como punto de partida as indicacións recollidas no marco lexislativo vixente (*vid.* Introducción), a programación docente desenvolverase a través dunha metodoloxía activa e participativa, na que o alumno ocupa un lugar central no proceso de ensino-aprendizaxe.

Procurarase fomentar unha aprendizaxe baseada na **manipulación, a aprendizaxe cooperativa, a teoría das intelixencias múltiples e aprender a pensar**.

- **Aprendizaxe partindo da manipulación:** utiliza a manipulación de distintos materiais para chegar á abstracción dun contido desde o concreto.
- **Aprendizaxe cooperativa:** propón un conxunto de actividades que propicien a interacción da persoa-colectivo co medio, cos seus pais ou co docente.
- **Teoría das intelixencias múltiples:** busca adquirir destrezas vinculadas ao desenvolvemento natural e real das situacións cotiás para conseguir capacidades que lle proporcionan ao individuo flexibilidade e creatividade á hora de se enfrontar a novos retos.
- **Aprender a pensar:** mostra numerosas formas de lograr a mellora do proceso de “pensar”. O obxectivo final é a aprendizaxe real, a profunda e significativa, a transferible a outras facetas da vida cotiá. Isto é posible co bo manexo do pensamento analítico, crítico e creativo.

Ademais das anteriores estratexias metodolóxicas, potenciarase no alumnado a mecanización das ferramentas básicas nas diferentes áreas, a través de diferentes exercicios adaptados ás necesidades de cada alumno, a través de fichas ou de propostas das titoras no propio caderno do alumno.

- **Exemplo de secuenciación de traballo na aula**

O modelo de actividades que se propoñen nesta programación a través das unidades didácticas son variadas para dar resposta aos distintos estilos de aprendizaxe do alumnado e facilitarlle a adquisición dos diferentes tipos de contidos. Son motivadoras para espertar o interese e manter a atención. Desenvolveranse actividades de diferente tipoloxía: ➡ de iniciación - motivación, ➡ de explicitación de coñecementos previos (sérvenos de avaliación inicial), ➡ de reestruturación de ideas, ➡ de automatización das aprendizaxes, ➡ de desenvolvemento ou aplicación de novas ideas, ➡ de revisión ou repaso, ➡ de reforzo ou recuperación, ➡ de ampliación e de avaliación.

- **Outras decisións metodolóxicas:**

Ao ser propia da etapa de Educación Primaria o ensino cíclico e en espiral, no que unhas aprendizaxes se van sustentando noutras, integraremos nos estándares de 6º aqueles de 5º que quedaron sen traballar/acadar, integrándoos dentro dos primeiros.

- **Agrupamentos:**

Para desenvolver estas técnicas de aprendizaxe, será necesario agrupar aos alumnos en función do momento e da necesidade, e poderanse dispoñer de distintos modos, sempre tendo en conta as recomendacións sanitarias:

- Gran grupo

- Pequenos grupos: "equipos" (esta será a disposición do alumnado predominante durante todo o curso coa finalidade de desenvolver o traballo cooperativo).

- Parellas

- Individualmente

- **Tempos:**

A área de Ciencias naturais conta con 2 sesións no horario semanal, repartidas ao longo da semana.

- **Espazos:**

As clases de Ciencias naturais terán lugar fundamentalmente na aula, se ben estarán abertas á súa realización nalgunha outra zona do colexio, horta, laboratorio, ou nalgunha saída, de xeito puntual.

4.2 METODOLOXÍA NON PRESENCIAL:

- **Plataforma de ensino:**

Ao estar inmersos neste proxecto, empregaremos co alumnado de 6º a plataforma EVA- Edixgal.

- **Plataforma/medio de comunicación co alumnado de videoconferencia:**

Para as videoconferencias , empregaremos a plataforma CiscoWebex.

- **Plataforma/medio de comunicación coas familias:**

Para a comunicación coas familias empregaremos a plataforma CiscoWebex, a aplicación Abalar Móbil, o noso correo corporativo e, de ser o caso, algunha chamada telefónica..

- **Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado con conectividade:**

O alumnado con conectividade accederá á plataforma EVA-Edixgal, na que se irán subindo os contidos, as explicacións e as tarefas ou recursos educativos necesarios en cada momento.

Os exercicios ou tarefas faranse de xeito online, podendo corrixilos a mestra telematicamente, ou ben enviando arquivos a través da modalidade “tarefa”.

- **Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado sen conectividade:**

O alumnado sen conectividade accederá á plataforma EVA-Edixgal na súa versión Offline, a través da cal xa descargou previamente na aula varios temas e arquivos PDF por se nos sorprendía un confinamento.

Os exercicios faranse de xeito offline, a través da modalidade de exercicios autocorrixibles. De ser preciso, faránselle chegar ao alumno/a outros materiais (fotocopias, un pendrive con máis temas descargados...).

5. AVALIACIÓN:

5.1 AVALIACIÓN INICIAL:

Data prevista de realización:

Despois dos datos obtidos do plan de reforzo decídese facer unha avaliación inicial baseada na chuvia de ideas e contidos do ano anterior dado a situación vivida. O bloque de ciencias terá contidos aleatorios do curso anterior aparellos, sistemas, coñecementos xerais do entorno e ser humano.

Ao longo da primeira semana de clase, realizase unha sondaxe destes contidos traballados o curso pasado.

Tipo de proba (descricaoión):

Proba oral, escrita e chuvia de ideas onde os rapaces lembran os contidos do curso pasado.

Mecanismo para informar ás familias dos resultados:

Por correo electrónico, Abalar móbil e telefonicamente.

5.2 AVALIACIÓN CONTINUA:

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.)

Nesta área as probas escritas realizaranse habitualmente ao remate de cada tema. Isto non significa que

sempre se avalíe o tema mediante unha proba escrita, pois pode complementarse cos traballos e a observación diaria, ou ben avaliarse soamente a través destes medios.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo...)

Segundo os estándares traballados nas diferentes probas o peso da mesma poderá variar dun trimestre a outro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

A avaliación levarase a cabo empregando instrumentos como listas de control, rúbricas, observación directa, portfolios... tendo como guía a adquisición dos estándares de aprendizaxe recollidos nesta programación.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

Farase unha media numérica coa totalidade de probas realizadas (probas escritas, orais, traballos, actitude) sendo un 5 a nota mínima de consecución dos estándares.

6. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DO ALUMNADO:

Segundo a normativa vixente, o centro aprobou en claustro os seguintes criterios de promoción do alumnado:

- ORDE do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. Capítulo II
- **CRITERIO NUMÉRICO:**
  - Con 1 materia non superada: Promociona
  - A partir de 2 materias non superadas: Aplicar criterios de promoción pedagóxico.
- **CRITERIOS PEDAGÓXICOS:**
  - 1-Nada de acordo
  - 2- Pouco
  - 3-Bastante
  - 4- Moi de acordo

<u>CRITERIO</u>	Non promociona		Promociona	
	4	3	2	1
1. Esgotáronse todas as medidas ordinarias de atención á diversidade?*				
1. O grao de madurez do alumno/a favorece a non promoción?*				
2. A proposta de non promoción (metodoloxía, aula, recursos, alumnado do seu novo grupo de referencia...) vai favorecer que supere os estándares?n				
3. Os estándares que non supera corresponden principalmente ás competencias en comunicación lingüística e/ou matemática?				
	Promociona		Non promociona	
	4	3	2	1
4. Inciden causa emocionais no seu baixo rendimento?				
5. Está integrado no seu grupo?				
6. Os estándares que non supera están no seguinte nivel?				

Adecuación da estrutura organizativa da aula.

Traballo co profesorado especialista do departamento de orientación.

Adaptación de tempos, instrumentos e/ou procedementos de avaliación.

Adaptación metodolóxica (traballo cooperativo, presentación de contidos, tipo-cantidade de exercicios)

Programa de reforzó.

Programa de recuperación.

Programa de habilidades sociais.

Artigo 6. Promoción de curso e de etapa .

1. Ao finalizar cada un dos cursos, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A decisión será adoptada de forma colexiada, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

2. O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguintesempre que se considere que logrou a progresión adecuada nos obxectivos da etapa e que alcanzou o adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes. Os informes das avaliacións individualizadas de terceiro curso de educación primaria e de final de educación primaria teranse en conta, se

é o caso, segundo o seu carácter informativo e orientador, de acordo establecido no artigo 12.8 do Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

- 3. Cando un alumno ou unha alumna non promocióne deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse unhasoas vez durante a etapa, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e deberá ir acompañada dun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio*
- 4. A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.*
- 5. O alumnado que promocióne de curso con algunha área con cualificación negativa deberá seguir un plan específico de recuperación.*

- **PROPOSTA MENCIÓN HONORÍFICA:**

Otorgación de mención honorífica ao alumnado que teña de media en primaria 9.00 ou máis.

7. SECUENCIACIÓN:

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS DA NATUREZA 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (porcentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA: 15%							
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	X	X	X	Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:	Sintetiza nun resumo, esquema ou mapa conceptual, a información máis relevante.	3%	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	X	X	X	Caderno de clase Diario de clase Rexistro anecdótico Resolución de exercicios	Expón de xeito claro os contidos dun tema ou apartado.	3%	CCL CMCCT
CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	X	X	X	Investigacións Posta en común	Manexa con certa soltura o procesador de textos.	0,6%	CCL CSIEE CMCT CD
CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	X	X	X	Asamblea Probas específicas	Domina estratexias básicas para acceder á información máis relevante.	0,6%	CMCCT CAA CCL

CNB1.2.1. Manifiesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	X	X	X		Traballa de forma autónoma e planifica as tarefas encomendadas.	0,6%	CSIEE CAA CMCCT
CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	X	X	X		Domina e aplica as técnicas de estudo máis frecuentes no traballo individual e en equipo.	3%	CAA CSC CMCCT CSIEE
CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	X	X	X		Utiliza os materiais e as tecnoloxías conforme as normas de aula e de centro.	0,6%	CMCCT CSC CD CAA
CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	X	X	X		Coñece e diseña as fases necesarias para abordar un traballo de investigación, expoñendo as conclusións da investigación..	0,6%	CMCCT CCL CAA CSIEE
CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	X	X	X		Redacta un informe con coherencia en diferentes soportes.	3%	CCL CMCCT CSC CD CAA CSIEE
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE: 30%							
CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	X				Identifica os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	5%	CMCCT

CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	X			<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <p>Caderno de clase</p> <p>Diario de clase</p> <p>Registro anecdótico</p> <p>Resolución de exercicios</p> <p>Investigacións</p> <p>Posta en común</p> <p>Asamblea</p> <p>Probas específicas</p>	Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	4%	CMCCT CCL
CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	X				Cita as medidas básicas de coidado do corpo na prevención de enfermidades.	5%	CMCCT CCL CSC
CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	X				Coñece e explica a distribución da pirámide alimentaria para describir unha dieta equilibrada.	4%	CMCCT CCL CAA CSC
CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas	X				Cita os efectos que o alcohol e as drogas provoca no corpo.	4%	CMCCT CAA CSC
CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	X				Explica que avances na ciencia están encamiñados a mellorar a saúde, tanto no coidado do corpo como na alimentación.	4%	CMCCT CCL CSC
CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.	X				Explica como se debe proceder nun caso de accidente.	4%	CMCCT CSC
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS: 30%							
CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.		X			Identifica e describe os niveis de organización dos seres vivos.	6%	CCL CMCCT

CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: - Reino animal. - Reino das plantas. - Reino dos fungos. - Outros reinos.		X		<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <p>Caderno de clase</p> <p>Diario de clase</p> <p>Registro anecdótico</p> <p>Resolución de exercicios</p> <p>Investigacións</p> <p>Posta en común</p> <p>Asamblea</p> <p>Probas específicas</p>	Clasifica os seres vivos no seu reino correspondente.	6%	CMCCT
CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.		X			Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	1%	CMCCT CAA
CNB3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.		X			Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	6%	CMCCT CCL
CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.		X			Investiga e explica as relacións entre os seres vivos dentro dun ecosistema.	6%	CMCT CCL
CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.		X			Recoñece algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	1,5%	CMCCT CCL
CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies		X			Identifica diferentes hábitats dos seres vivos.	1,5%	CMCCT CSC
CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.		X			Nomea algúns medios tecnolóxicos para a observación científica.	1%	CMCCT

CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.		X			Rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.	1%	CMCCT CCL CD CAA
---	--	---	--	--	--	----	---------------------------

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA: 15%

CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.			X	Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación: Caderno de clase	Explica as leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	2%	CMCCT CAA CSIEE
CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.			X		Diario de clase	Cita as leis básicas que rexen as reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	2%
CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.			X	Registro anecdótico	Recoñece e clasifica as diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	2%	CMCCT CCL
CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.			X	Resolución de exercicios Investigacións Posta en común Asamblea	Enumera as vantaxes do uso das enerxías renovables fronte as non renovables.	2%	CMCCT CSC CCL
CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.			X	Probas específicas	É quen de predicir cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía.	1%	CAA CMCCT CSIEE CCL
CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.			X		Explica os cambios na materia polo aumento da temperatura.	1%	CMCCT CCL

CNB4.4.1. Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.			X		Explica e predí a reversibilidade dos cambios de estado fronte aos cambios químicos.	1%	CMCCT
CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.			X		Indica o método de separación de mesturas adecuado para separar os elementos dunha mestura.	1%	CMCCT
CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.			X		Explica oralmente ou por escrito as conclusións dunha investigación sobre os fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	1%	CMCCT CAA CSIEE CCL CD
CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.			X		Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	1%	CMCCT CAA
CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.			X		Usa conforme ás normas os materiais de traballo.	1%	CMCCT CSC
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS: 10%							
CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.			X		Clasifica as máquinas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.	2%	CMCCT CAA
CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.			X		Describe algúns dos compoñentes das máquinas.	2%	CMCCT CCL

CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.			X	Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación: Caderno de clase Diario de clase Registro anecdótico Resolución de exercicios Investigacións Posta en común Asamblea Probas específicas	Indica algunhas aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas na vida cotiá.	0,8%	CMC CT CSC
CNB5.2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)			X		Constrúe unha estrutura con pezas.	0,8%	CMC CT CAA CSIE E
CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.			X		Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	2%	CMC CT CSIE E CCL
CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.			X		Relaciona electricidade e magnetismo.	0,8%	CMCCT
CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.			X		Explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	0,8%	CCL CMC CT CSC
CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.			X	Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá.	0,8%	CMC CT CCL CSC CCE C	

8. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE:

MATERIA: CIENCIAS DA NATUREZA

Competencias clave	Estándar de aprendizaxe
CCL- CMCT	Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos naturais; analiza; extrae conclusións; comunica a súa experiencia; reflexiona sobre o proceso seguido, e comunícao oralmente e por escrito.
CMCT	Utiliza medios propios da observación.
CCL	Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.
CAA	Desenvolve estratexias adecuadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
CSIEE	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, e mostra iniciativa na toma de decisións.
CMCT	Utiliza, de maneira adecuada, o vocabulario correspondente a cada un dos bloques de contidos.
CCL- CMCT	Expón oralmente de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área, manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.
CD	Usa de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións, gráficos ou notas etc.).
CD	Fai un uso adecuado das TIC como recurso de lecer.
CD	Coñece e utiliza as medidas de protección e seguridade persoal que se deben utilizar no uso das TIC ao seu alcance.
CCL-CD	Presenta as tarefas de maneira ordenada, clara e limpa, en soporte papel e dixital.
CSC	Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, mostrando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
CSC	Coñece, comprende e respecta as normas de uso e de seguridade dos instrumentos e os materiais de traballo.
CAA	Realiza experiencias sinxelas e pequenas investigacións, expoñendo problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, extraendo conclusións, e comunicando os resultados.

CMCT-CCL	Realiza un proxecto traballando de forma individual ou en equipo, e presenta un informe utilizando soporte papel e/ou dixital, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), con diferentes medios, e comunicando de forma oral a experiencia realizada, apoiándose en imaxes e textos escritos.
CMCT	Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano: relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso, aparato locomotor), nutrición (aparatos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor) e reprodución (aparato reprodutor).
CMCT	Identifica e describe as principais características das funcións vitais do ser humano: relación, nutrición e reprodución.
CMCT	Identifica as principais características dos aparatos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor, e explica as principais funcións.
CSC-CMCT	Recoñece e relaciona estilos de vida saudables, e os seus efectos sobre o coidado e mantemento dos diferentes órganos e aparatos.
CSC-CMCT	Identifica e valora hábitos saudables para previr enfermidades, e mantén unha conduta responsable.
CSC	Identifica e adopta hábitos de hixiene, coidado e descanso no seu día a día.
CMCT-CSC	Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.
CSC	Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas, sobre todo nas idades temperás.
CMCT-CSC	Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicamentos, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).
CMCT	Coñece e utiliza técnicas de primeiros auxilios en situacións simuladas e reais.
CSC	Identifica, comprende e describe emocións e sentimentos propios, dos seus compañeiros e dos adultos, manifestando condutas empáticas.
CAA	Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de maneira eficaz.
CAA	Reflexiona sobre o traballo realizado, extrae conclusións sobre como traballa e aprende, e elabora estratexias para seguir aprendendo.
CSC-CAA	Planifica de forma autónoma e creativa actividades de lecer e tempo libre, individuais e en grupo, que repercutan positivamente no seu modo de vida.
CAA	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas.
CAA	Manifesta e desenvolve iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.
CMCT	Identifica, explica e clasifica as diferenzas entre seres vivos e seres inertes.
CMCT	Identifica, describe e relaciona a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas, identificando as principais características e funcións de cada un deles.
CMCT	Observa e identifica as características, e clasifica os seres vivos (reino animal, reino das plantas, reino dos fungos, outros reinos).
CMCT	Observa directa e indirectamente, identifica as súas características, e recoñece e clasifica os animais invertebrados.
CMCT	Observa directa e indirectamente, identifica as súas características, e recoñece e clasifica os animais vertebrados.

CMCT	Observa directa e indirectamente, identifica características e clasifica as plantas.
CMCT-CAA	Utiliza guías na identificación de animais e plantas.
CMCT	Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.
CMCT	Identifica e explica as relacións entre os seres vivos: cadeas alimentarias, poboacións, comunidades e ecosistemas.
CMCT	Identifica e explica, oralmente e por escrito, algunhas das causas da extinción de especies.
CMCT	Observa, identifica e compara as características e os compoñentes dun ecosistema.
CMCT	Recoñece e explica algúns ecosistemas (pradaría, charca, bosque, litoral e cidade) e os seres vivos que habitan neles.
CMCT	Observa, identifica e relaciona diferentes hábitats dos seres vivos.
CSC	Mostra condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.
CD	Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos nos diferentes traballos que realiza.
CMCT	Manifesta unha certa precisión e rigor na observación e na elaboración dos traballos
CMCT-CD	Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, e comunica os resultados de maneira oral e escrita.
CSC	Respecta e comprende as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.
CMCT	Observa, identifica, describe e clasifica algúns materiais polas súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).
CMCT	Utiliza diferentes procedementos para a medida da masa e o volume dun corpo.
CMCT	Identifica e explica fenómenos físicos observables en termos de diferenzas de densidade.
CMCT	Identifica, explica e compara as principais características da flotabilidade nun medio líquido.
CMCT	Coñece e explica as leis básicas que rexen fenómenos tales como a reflexión da luz e a transmisión da corrente eléctrica.
CMCT	Coñece as leis básicas que rexen o cambio de estado e as reaccións químicas (a combustión, a oxidación e a fermentación).
CMCT	Planifica e realiza sinxelas experiencias, e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía; comunica de forma oral e escrita o proceso seguido e o resultado obtido.
CMCT	Identifica, explica e relaciona algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía (mecánica, luminosa, sonora, eléctrica, térmica e química).
CMCT	Identifica e explica algunhas das principais características das enerxías renovables e non-renovables, identificando as diferentes fontes de enerxía e materias primas, así como a orixe da que proveñen.

CMCT-CSC	Identifica e explica os beneficios e os riscos relacionados coa utilización da enerxía (esgotamento, chuvia ácida, radioactividade), expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sustentable.
CMCT	Realiza experiencias sinxelas para separar os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución, comunicando de forma oral e escrita o proceso seguido e o resultado obtido.
CMCT	Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.
CMCT	Observa de maneira sistemática, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e a dilatación dalgúns materiais.
CMCT	Identifica, experimenta reversibilidade. E exemplifica argumentando algún cambios de estado e a súa.
CMCT	Investiga, a través da realización de experiencias sinxelas, sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, expoñendo problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, extraendo conclusións, comunicando resultados e manifestando competencia en cada unha das fases, así como no coñecemento das leis básicas que rexen os fenómenos estudados.
CMCT	Investiga, a través da realización de experiencias sinxelas, para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos tales como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, o cambio de estado e as reaccións químicas (a combustión, a oxidación e a fermentación).
CSC	Coñece, comprende e respecta as normas de uso, seguridade e conservación dos instrumentos e dos materiais de traballo na aula e no centro.
CMCT	Identifica diferentes tipos de máquinas, e clasifícaas segundo o número de pezas, a maneira de accionalas e a acción que realizan.
CMCT	Observa, identifica, describe e relaciona algúns dos compoñentes das máquinas.
CMCT	Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e aparatos, así como a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.
CIEE	Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema, a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.).
CMCT-CSIEE	Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico, e constrúe un.
CMCT	Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade.
CMCT	Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.
CMCT	Observa e identifica as principais características dos imáns, e relaciona a electricidade e o magnetismo.
CSC	Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.
CCL	Elabora un informe como técnica para o rexistro dun plan de traballo, comunicando as conclusións de forma oral e escrita.
CSC	Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.

CSC	Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e a vida cotiá, o medicamento, a cultura e o lecer, a arte, a música, o cinema e o deporte, e as TIC.
CD	Efectúa procuras guiadas de información na Rede.
CD	Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo en Internet.
CD	Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.

LEENDA COMPETENCIAS:

CCL- Comunicación lingüística.

CMCCT - Competencia matemática e competencias básicas en ciencia tecnoloxía.

CAA - Competencia aprender a aprender.

CD - Competencia dixital.

CSC - Competencias sociais e cívicas.

CSIEE - Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

CCEC - Conciencia e expresións culturais.

9. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE:

9.1 INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO:

	Escala			
	1	2	3	4
b1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

9.2 INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE:

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9.3 AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA:

- **Periodicidade coa que se revisará.** Anualmente.
- **Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista. Non se engadiron ningún contidos aínda que sí se adaptaron e cambiaron a orde dos contidos.**
- **Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.** Adaptarase a programación segundo as necesidades que se vaian detectando na aula.

Indicadores:

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE:

- MEDIDAS ORDINARIAS E EXTRAORDINARIAS:**

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula. <ul style="list-style-type: none"> a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc. Os tempos ampliáanse na execución de tarefas para ACNEAE ou tamén nalgún caso puntual que o precisa b) Espazos diferenciados. Posibilidade de traballar en diferentes ambientes (aula PT, biblioteca) aínda que esta medida polo protocolo COVID precisa de aprobación. Levar aos rapaces a outros contextos de aprendizaxe no centro ou no entorno próximo (radio escolar, horta,...). c) Materiais e recursos didácticos diferenciados. O seu PC de equipo de traballo permite acceder ao alumnado a diferentes materiais didácticos (vídeos, imaxes, textos, xogos...) todos se canalizan a través da plataforma EDixgal na materia de PT ou na propia materia. • Desdoblamento de grupos. Non hai. • Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula. Temos 6 sesións semanais (3 en cada aula) de reforzo dentro da aula pola especialista de PT. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc. Traballo cooperativo en grupo heteroxéneo, aprendizaxe a través da tecnoloxía. • Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a. Adaptarase ampliando os tempos de execución ou no envío de tarefas encomendadas. • Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias. Ver o programa de reforzo específico en cada caso. • Programa específico para alumnado repetidor da materia. Non hai ningún alumno nesta situación. • Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia. Non hai ningún alumno nesta situación.
Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. Son un total de 10 alumnos os que reciben apoio da especialista de PT. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. Non hai. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia.

<p>Non hai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). 	<p>Non hai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alumnado con flexibilización na escolarización.
<p>Non hai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<p>Non hai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
<p>Non hai.</p>	<p>A través da plataforma Edixgal coa matriculación nas materias correspondentes e comunicación diaria coa PT e departamento de orientación.</p>

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES:

As actividades complementarias do nivel aparecen recollidas no apartado correspondente da PXA.